
Recenze a zprávy z výzkumů

**HEJZLAROVÁ, Tereza – KLIMTOVÁ, Zdenka –
POSPÍŠILOVÁ, Dagmar a kol.: Ўзбекистоннинг маданият
мероси / *The Cultural Legacy of Uzbekistan* / Культурное
наследие Узбекистана: Чехия Республикаси тўпламлари / *The
Collections of the Czech Republic* / Собрания Чешской
республики. Taškent: East Star Media – Zamon Press Info, 2019.**

Petr Kokaisl

Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, Praha 6 – Suchdol
E-mail: kokaisl@pef.czu.cz

V rámci uzbeckého projektu Ўзбекистоннинг маданият мероси жаҳон тўпламларида – Kulturní dědictví Uzbekistánu ve světových sbírkách, byla v Taškentu vydána monografie o uzbeckých artefaktech uchovávaných v českých státních kulturních institucích. Uvedený uzbecký projekt započal v roce 2015 a v rámci něj doposud vyšlo 19 monografií mapujících uzbecké kulturní dědictví ve světových sbírkách (více viz <http://c-legacy.uz/en/category/about-project/>). Monografie o sbírkách České republiky je šestnáctým dílem tohoto projektu. Kniha sestává z šestnácti kapitol, které jsou k dispozici ve třech jazycích – uzbečtině, angličtině a ruštině. Větší část publikace je věnována sbírce Národního muzea – Náprstkova muzea v Praze, která představuje nejobsáhlejší a nejkompletnější sbírku uzbeckých artefaktů v České republice, dále pak sbírce Národní galerie Praha a písemným památkám Národní knihovny v Praze. Jednotlivé uzbecké artefakty byly objeveny také např. na zámku Červená Lhota či v Západočeském muzeu v Plzni. Stručná kapitola je věnována opeře Tamerlán od českého hudebního skladatele Josefa Myslivečka.

Obsah monografie sestavila etnoložka Tereza Hejzlarová, která v minulosti odborně zpracovávala středoasijskou sbírku Náprstkova muzea a dlouhodobě se zabývá uměleckým řemeslem Střední Asie. Z jejího pera pochází kapitola o historicko-kulturním dědictví Uzbekistánu ve sbírkách České republiky, v níž mapuje veškeré významné uzbecké památky uložené v českých státních kulturních institucích. V dalších deseti kapitolách se věnuje uzbecké

sbírce z fondu Náprstkova muzea, v níž představuje jednotlivé skupiny artefaktů – oděv a jeho součásti, tkaniny, výšivku, zlatou výšivku, šperky, kovové nádoby, keramiku, hudební nástroje a předměty každodenního použití.

Kapitolu o historii Náprstkova muzea a vzniku středoasijské sbírky napsala Dagmar Pospíšilová, kurátorka sbírek jižní Asie, jihovýchodní Asie a Blízkého východu Náprstkova muzea. Oddíl věnující se sbírce Náprstkova muzea uzavírá inventář všech uzbeckých artefaktů se stručnými popisky.

Uzbecké artefakty z Národní galerie Praha jsou představeny v kapitole od Zdenky Klimtové, kurátorky Sbírek asijského a afrického umění, pojednávající o sbírce interiérových výšivek, tzv. suzani. Mezi písemné památky patří dvě faksimile rukopisů právníka Abu'l-Layt Samarqandího (944–983) a především kniha Historie o Tamerlánovi, králi tatarském, kterou z latiny do češtiny přeložil Bartoloměj Macer z Letošic a vydal tiskem v Praze již roku 1598, jíž se podrobněji věnuje kapitola Aleny Písařové Smítkové a Davida Macha, odborných pracovníků Národní knihovny v Praze. Poslední kapitolu pak tvoří stručný text o opeře Tamerlán Josefa Myslivečka z pera Josefíny Panenkové, vedoucí Archivu Národního divadla v Praze.

Součástí knihy je rovněž slovníček, jmenný rejstřík a rejstříky geografických a etnických názvů. Monografie je doplněna množstvím fotografií ilustrujících nejvýznamnější uzbecké artefakty uchovávané ve sbírkách České republiky.